Pohľad USDA a V4: Stratégia Z farmy na stôl

Dňa 25. marca 2021 usporiadalo americké ministerstvo poľnohospodárstva (USDA) virtuálnu konferenciu, ktorej súčasťou bola prezentácia Dr. Marosa Ivanica, jedného zo spoluautorov z Ekonomickej výskumnej služby USDA (USDA / ERS) „ Dopady zníženia poľnohospodárskych vstupov v rámci stratégií Európskej únie „Z farmy na stôl“ a biodiverzity na ekonomickú a potravinovú bezpečnosť“.

Po Dr. Ivaničovi nasledovala panelová diskusia, v ktorej sa predstavili vedúci predstavitelia poľnohospodárskeho priemyslu zo štyroch členov Vyšehradskej skupiny (V4), aby prediskutovali dôsledky stratégie „Z farmy na stôl“ a stratégie biodiverzity v ich príslušných krajinách. Panelovej diskusie zástupcov agropotravinárskeho priemyslu v krajinách V4 sa zúčastnili Tamás Eder, viceprezident Maďarskej agrárnej komory, Ján Baršváry, riaditeľ odboru Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, Jan Doležal, prezident Agrárnej komory Českej republiky, a Agnieszka Maliszewska, riaditeľka Poľskej komory pre mlieko a viceprezidentka COGECA.

Agnieszka Maliszewska, riaditeľka Poľskej komory pre mlieko, uviedla, že poľské a európske poľnohospodárstvo potrebuje inovácie, zmeny a vývoj, nie však revolúciu, najmä teraz v ére COVID-19. Hlavnou úlohou poľského poľnohospodárskeho sektoru je vyrábať najkvalitnejšie potraviny, nielen ekologické výrobky. Ceny potravín musia byť pre spotrebiteľov prijateľné. Myšlienka podpory malých a stredných fariem je dôležitá, ale mali by sme pamätať na to, že produkujú pre miestne trhy. Riaditeľka Maliszewska tiež zdôraznila význam svetového obchodu a zvýšenia vývozu potravín. Podľa Jána Baršváryho, riaditeľa odboru Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, musí udržateľná výroba ísť ruka v ruke s ekonomickou životaschopnosťou poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu. Stratégia „Z farmy na stôl“ a stratégia biodiverzity sa zameriavajú na životné prostredie, avšak primerane nezohľadňujú ekonomické alebo sociálne dôsledky. Tvorcovia politík a zákonodarcovia by nemali zabúdať, že poľnohospodárstvo poskytuje obživu miliónom obyvateľov EÚ. Tamás Éder, podpredseda Maďarskej agrárnej komory, uviedol, že niet pochýb o tom,

že poľnohospodárstvo a potravinársky priemysel sa musia stať udržateľnými. Je však nanajvýš dôležité, aby sme zachovali našu ekonomickú životaschopnosť a konkurencieschopnosť súčasne. Namiesto toho, aby sme sa sústredili iba na otázky životného prostredia, mali by sme sa pri pretváraní našej poľnohospodárskej politiky usilovať o vyváženie hospodárskych, sociálnych a environmentálnych aspektov. Jan Doležal, prezident Agrárnej komory Českej republiky uviedol, že vzhľadom na to, že do konečných delegovaných aktov reformy SPP je zahrnutých menej peňazí z rozpočtu SPP a prvky Európskej zelenej dohody, sú poľnohospodári žiadaní, aby za menej peňazí urobili oveľa viac. To nie je udržateľné. Je potrebné chrániť záujmy poľnohospodárov, ktoré sa jednoducho nedajú vyňať z rovnice a musia byť adekvátne odmenení za svoju prácu, najmä ak sa od poľnohospodárstva očakáva, že urobí viac pre životné prostredie a zároveň bude poskytovať kvalitné a bezpečné potraviny za dostupné ceny.

Podľa výsledkov štúdie USDA / ERS predstavujú stratégia "Z farmy na stôl" a stratégia biodiverzity zásadný posun v potravinovej a poľnohospodárskej politike EÚ so zodpovedajúcimi zásadnými dopadmi na štruktúru a produktivitu poľnohospodárstva a potravinárskeho EÚ. Celá štúdia USDA / ERS je k dispozícii TU.